Memo

Aan: MOSD / Poho sociaal

Van: Projectteam inkoop

Datum: 27 augustus 2024

Kenmerk:

Onderwerp: Aanscherpen/actualiseren uitgangspunten inkoop Jeugdhulp en Wmo

---

Inleiding
Dit document geeft een overzicht van de totstandkoming van de aangescherpte en geactualiseerde uitgangspunten voor het inkooptraject, om te komen tot nieuwe contracten voor Wmo en Jeugdhulp per 1 januari 2026.

Aanleiding
Eind januari namen de colleges van de acht Achterhoekse gemeenten het besluit om de huidige contracten voor Wmo/Jeugdhulp niet te verlengen. Dit betekent dat er inmiddels een nieuwe inkoopprocedure is gestart om ervoor te zorgen dat er vanaf 1 januari 2026 nieuwe contracten kunnen ingaan.

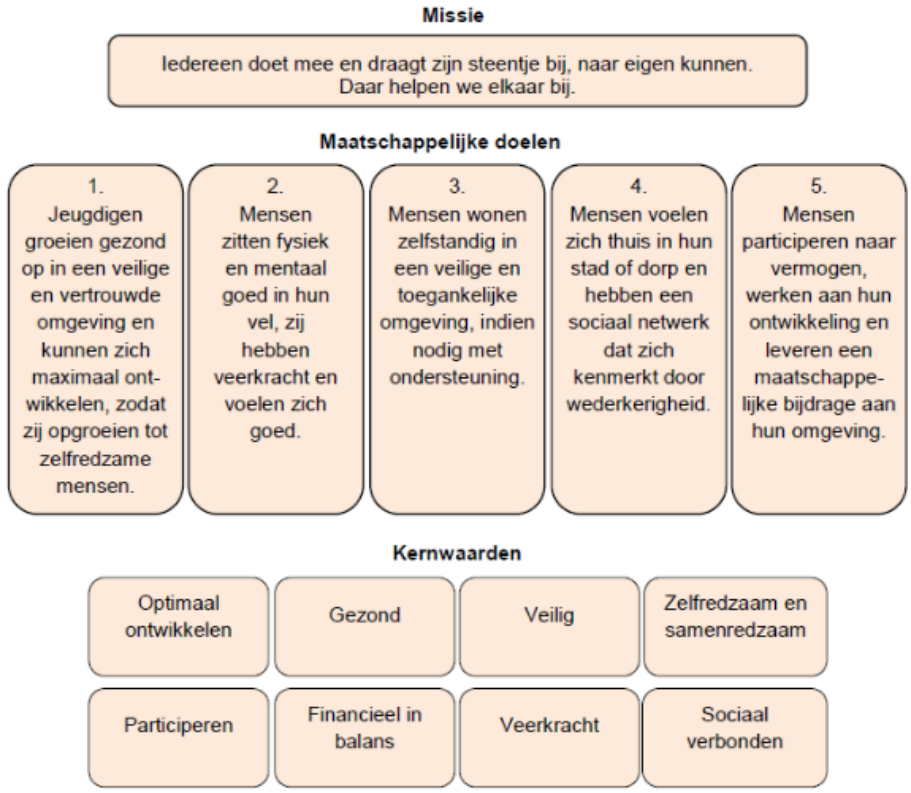
Basis voor de huidige doelstellingen en uitgangspunten voor de inkoop
In de jaren voorafgaand aan de vorige aanbesteding zijn met verschillende documenten de visie en de kaders voor het sociaal domein vastgesteld. Vanuit deze visies is naar de regionale inkoop gewerkt die tot de huidige contracten hebben geleid. Het gaat om de regionale visie op het Sociaal Domein Achterhoek 2017, de regionale visie op inkoop uit 2018, de Regiovisie Opvang en Bescherming 2018 en ook het transformatieplan Jeugdzorg 2018-2022 uit 2018.

Deze (visie)documenten waren de basis voor de doelstellingen en uitgangspunten, die uiteindelijk zijn opgenomen in de aanbestedingsdocumenten van het gelopen inkooptraject. De regionale visie op het Sociaal domein Achterhoek 2017 en de daaropvolgende visie op inkoop 2018 waren de belangrijkste hiervoor en worden hieronder toegelicht.

“Visiedocument “Samenwerken om elkaar te versterken”
In 2017 stelden de Achterhoekse gemeenten het visiedocument ‘Samenwerken om elkaar te versterken: visie op het sociaal domein en op de samenwerking binnen de Achterhoek.’ vast. In dit visiedocument hebben de Achterhoekse gemeenten de missie bepaald: ‘Iedereen doet mee en draagt zijn steentje bij naar eigen kunnen. Daar helpen we elkaar bij.’

Om deze missie te bereiken stelden zij een aantal maatschappelijke doelen met daarbij een aantal kernwaarden voor de uitvoering daarvan. Dit is nog steeds de basis vanuit waar de Achterhoekse gemeenten samenwerken binnen het sociaal domein. Het nieuwe

inkoopproces is daarin ‘slechts’ een onderdeel van en is vooral faciliterend aan deze maatschappelijke doelen.

Visie op inkoop vanaf 2021
De visie op inkoop is als afgeleide van de gezamenlijke visie op het Sociaal domein uit 2017 in 2018 vastgesteld. Op basis van deze visie hebben de colleges van de Achterhoekse gemeenten meerdere besluiten genomen op basis waarvan de inkoopdocumenten zijn opgesteld.

In de vorige inkoopprocedure stonden een aantal uitgangspunten centraal:

- Sturen op resultaten op individueel cliëntniveau waarvan geïndiceerde preventie onderdeel is*
- Meer regie bij de inwoner
- Ruimte voor de professional
- Resultaatbekostiging, waarbij de financiering gekoppeld is aan resultaatafspraken **
- Verminderen van het aantal aanbieders gekoppeld aan kwaliteitsverbetering en sturen op resultaten

** Een belangrijk aandachtspunt voor het vervolg is dat resultaatgericht beschikken niet langer is toegestaan op basis van aangepaste wet- en regelgeving. Dit heeft vooral effect op de gekozen werkwijze rondom beschikken, maar betekent niet dat sturen op resultaten volledig moet worden losgelaten. Er moet opnieuw bepaald worden hoe dit uitgangspunt bij kan dragen aan de te bereiken doelstellingen.*

*** kanttekening die destijds is meegenomen, is dat resultaatbekostiging geen doel op zich is. Daar waar op basis van de te bereiken resultaten een ander bekostigingsmodel meer passend is, zou daarvoor gekozen kunnen*

worden. Bij de keuze die dan gemaakt wordt, wordt in ieder geval rekening gehouden met de volgende uitgangspunten: het vereenvoudigen van het op- en afschalen van ondersteuning en administratieve lastenvermindering.

Algemene doelstellingen, vastgesteld voor de inkoop Wmo en jeugdhulp
In het kader van de vorige aanbesteding en de ambitie om resultaatgericht te werken, hebben de Achterhoekse gemeenten enkele hoofddoelstellingen vastgesteld. Deze doelstellingen zijn afgeleid uit de vastgestelde visie(s) en houden rekening met de basisprincipes van het inkoopproces.

De hoofddoelstellingen luiden als volgt:

- De inzet van ondersteuning en zorg is tijdig en gericht op een passend, duurzaam resultaat in een veilige vertrouwde omgeving;
- Verbeteren van de beleving dat je leven zinvol is, geredeneerd vanuit positieve gezondheid;
- De inwoner participeert maximaal naar vermogen in de samenleving;
- De ondersteuning is flexibel, gericht op samenwerking en ambulantisering. Waar mogelijk schalen zorgaanbieders (zo snel mogelijk) af. Indien mogelijk naar de sociale basis;
- Jeugdhulp- en Wmo-aanbieders werken actief samen bij de overgang van 18- naar 18+ zorg. Als zorg nodig blijft, is continuïteit gegarandeerd.

Behoud van visie en doelstellingen
Voor het nieuwe inkooptraject behouden we de visies en de daaruit afgeleide hoofddoelstellingen voor de inkoop. Deze nemen we, samen met de meer specifiekere doelstellingen, op in de (nog vast te stellen) inkoopstrategie. Op basis van de uitgevoerde evaluatie door I&O Research, overige externe adviezen over de huidige contracten, en aangepaste wet- en regelgeving, is er aanleiding om de uitgangspunten voor een nieuw inkooptraject aan te scherpen en/of te actualiseren. Hierdoor verwachten we dat de hoofddoelstellingen, gebaseerd op de visies, beter gerealiseerd kunnen worden. Opgemerkt moet worden dat de inkoop hiervoor slechts een middel is en geen doel op zich. Voor het realiseren van de visies en doelstellingen is er meer nodig dan het doorlopen van een inkooptraject en het afsluiten van contracten met aanbieders. Door uitgangspunten vast te stellen die gericht zijn op het behalen van de doelstellingen, kan hier door middel van een inkooptraject op gestuurd worden.

Analyse en evaluatie
Op basis van een uitgebreide analyse en een evaluatie door I&O Research constateerden Achterhoekse gemeenten dat de (weef)fouten in de inkoopsystematiek niet hersteld kunnen worden binnen de huidige contracten en de doelstellingen nog onvoldoende werden bereikt en het behalen hiervan wordt belemmerd.

We benoemen de belangrijkste conclusies uit de analyse en de evaluatie nogmaals.

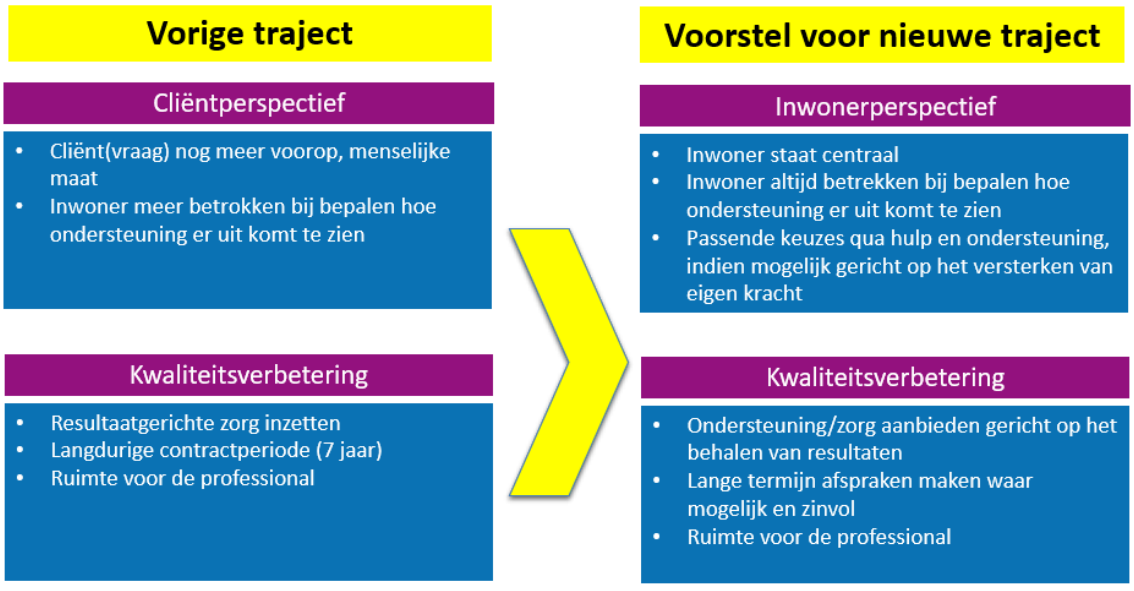
- We bereiken onvoldoende wat we beogen met de huidige werkwijze

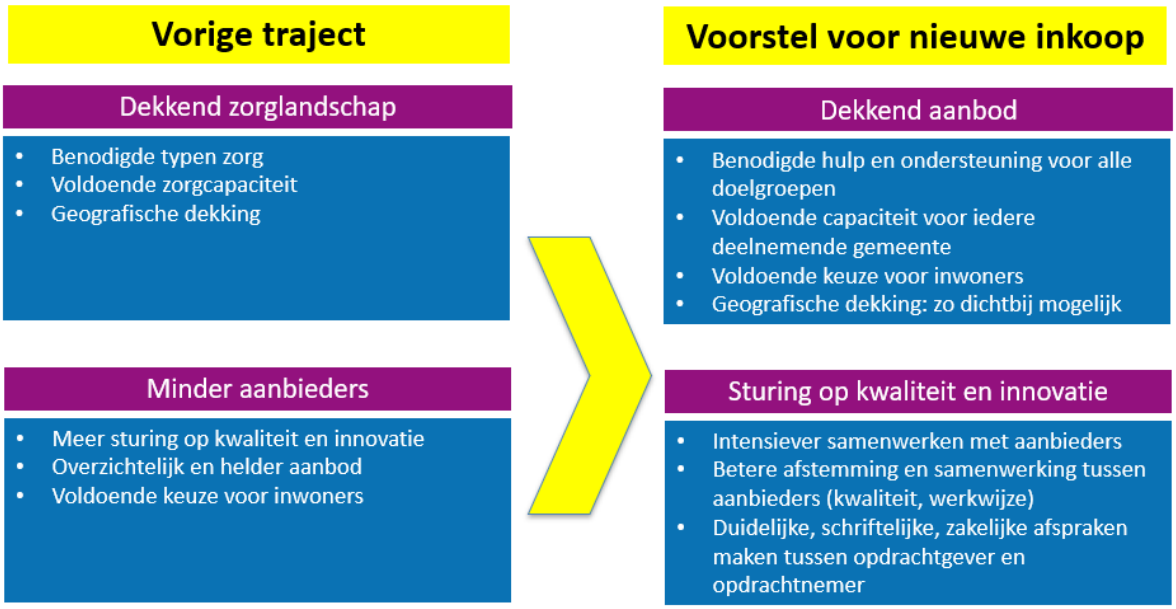
- De transformatie kunnen we, binnen de huidige systematiek, met aanbieders onvoldoende doen slagen.
- Bekostigingssystematiek te complex met grote financiële onzekerheden bij aanbieders en gemeenten

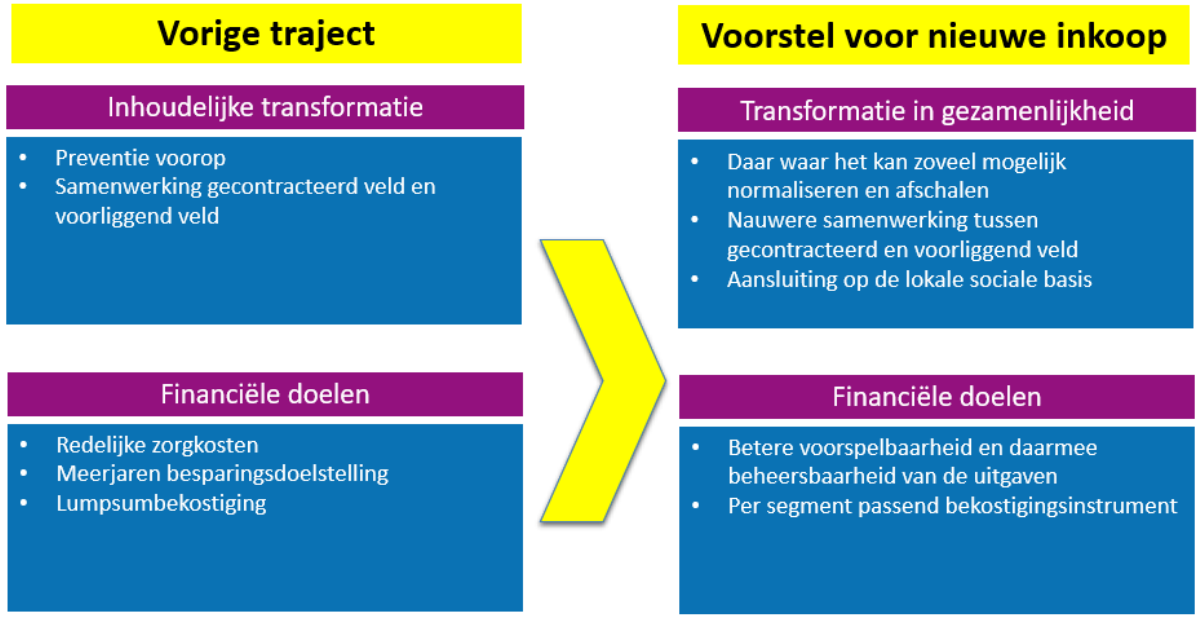
- Geen geografisch dekkend zorglandschap
- Subsegmenten zijn te generiek
- De juridische risico's worden met de tijd groter.
- Resultaatgericht indiceren mag wettelijk niet meer.
- De geconstateerde weeffouten in de huidige contracten kunnen niet hersteld worden zonder nieuw inkooptraject

Proces aanscherpen/actualiseren uitgangspunten
Het aanscherpen van de uitgangspunten is tot stand gekomen door voort te borduren op de bestaande uitgangspunten en deze te actualiseren op basis van de analyse, evaluatie en externe juridische expertise. Onder leiding van de projectleider inkoop en juridisch adviseur in het sociaal domein vonden er twee heisessies plaats met de portefeuillehouders sociaal domein (POHO Sociaal) en de Managers Sociaal Domein van de Achterhoek (MOSD-leden). De huidige uitgangspunten zijn daarbij kritisch tegen het daglicht gehouden. Deze input heeft de projectgroep inkoop meegenomen bij de aanscherping en actualisatie. De uitkomsten daarvan zijn per thema samengevat in bijgaande tabel (in de bijlage) aangevuld met de plek waar het - indien beïnvloedbaar door inkoop - terug komt in de nieuwe inkoop en het aanwijzen van het team dat zich er over gaat buigen

Geactualiseerde uitgangspunten:
De vertaalslag die nu in de aangescherpte uitgangspunten is verwerkt is vooral toegespitst op een betere definiëring van begrippen en duiding van de uitgangspunten. Onderstaand een overzicht van de huidige uitgangspunten en het voorstel voor de uitgangspunten binnen het nieuwe inkooptraject. Voor zover van toepassing zijn worden uitgangspunten of overgenomen of aangepast ten behoeve van de actualisatie.

Vervolg
De doelstellingen en deze uitgangspunten zijn hoog over en vragen om verdere concretisering. We koppelen hier nog specifieker doelstellingen aan per perceel/segment en vertalen dit naar KPI's. Dit verwerken we binnen de overeenkomsten die we afsluiten met (jeugdhulp)aanbieders. De inspanningen die de (jeugdhulp)aanbieders moeten leveren, de kwaliteitseisen waaraan de inspanningen moeten voldoen en de doelgroepen beschrijven we in de overeenkomsten. Deze verdere vertaling komt terug in de inkoopdocumenten. Ook leggen we dan de link met de SDG's (Sustainable Development Goals).

De inkoopdocumenten worden in november ter besluitvorming voorgelegd aan het college als onderdeel van de inkoopstrategie.